

RAKA RÖR

INFORMATIONSBLAD FRÅN LABORATORIEMEDICIN

Nr 88, mars 2018

Raka Rör samling

KLINISK KEMI

-Rebecca Johansson-

Gjorda metodbyten

20/2 bytte klinisk kemi, Sunderby sjukhus analysmetoder för B12, folat, homocystein, ferritin och myoglobin. Proverna tas i samma rör som tidigare, men hållbarhetstiderna är i vissa fall ändrade så det är viktigt att läsa i labhandboken för er som tar och skickar prover vidare till Sunderbyn.

B12: Metodjämförelsen visar god överensstämmelse vid nedre referensintervallet. Från ca 450-nivån ses en nivåökning på ca 10-20%. Nytt metodspecifikt referensintervall införs.

Folat: Vi har efter en tidigare metodjustering fått frågor om vi mäter för lågt. Enligt våra kontrollsystem gör vi inte det. Metodjämförelsen mellan den nuvarande och ny metod visar att i det låga området, kring nedre referensintervallet, är överensstämmelsen god. Vid höga nivåer > 30 nmol/L mäter vi något lägre. Referensintervallet kvarstår på ≥ 7 nmol/L.

Homocystein: Metodjämförelsen visar i medeltal ca 15% lägre värden. Referensintervallet kvarstår.

Myoglobin: Metodjämförelsen visar att vi mäter generellt högre med den nya metoden, ca 15% i medeltal. En mindre justering till metodspecifika referensintervall görs och vi inför ett referensintervall för barn.

Ferritin: Metodjämförelsen visar god samstämmighet. Mindre justeringar i referensintervallet görs för vuxna. För barn byter vi till mer åldersspecifika och metodspecifika referensintervall.

-Elisabet Söderström-

Fertilitetsutredning-spermaprov ny metod och svarsrutin

From 10/4 kommer vi att byta metod för fertilitetsutredning-spermaprov till en något förenklad metod, som många fertilitetskliniker har infört senaste åren. Övergången är gjord i samråd med infertilitetsansvariga i Region Norrbotten. Metodbytet innebär att morfologi inte längre bedöms utan spermiekoncentrationen och andelen motila spermier, samt andel progressivt motila anges. Vid behov utförs också en vitalitetsbedömning.

Denna förändring gör att vi framöver har möjlighet att upprätthålla kompetensen för analysen som utförs vid klinisk kemi, Sunderby sjukhus. Som tidigare kommer analysen att besvaras på pappersremiss och ny sådan kommer att finnas i labhandboken under ”Allmänna provtagningsinstruktioner/remisser” **from 3/4** då denna ska användas.

[Exempel på hur den nya remissen kommer att se ut finns här.](#)

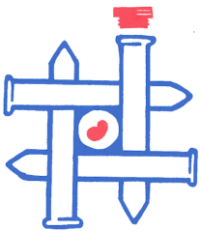
Fler analyser till nya Architect instrumenten

De analyser som ligger näst i tur att flytta över till våra nya instrument vid klinisk kemi, Sunderby sjukhus är FSH, LH, HCG, prolaktin, kortisol, PTH, prokalcitonin och $\beta 2$ -mikroglobulin. Övergången planerar vi preliminärt till **slutet av april**.

Referensintervallen kommer att justeras för en del av dem enligt nedan. Titta framöver i labhandboken under Nyheter för mer information och där nya provtagningsinstruktioner kommer att finnas. Det går inte att skicka med referensintervall för en del av hormonanalyserna som varierar av annat än bara kön och ålder. Kommentar kommer att medfölja svaren när ny metod tas i bruk. För prolaktin har vi i samråd med endokrinologerna bestämt att behålla nuvarande rutin där beställaren hör av sig för

monomert prolaktin, vid misstanke om makroprolaktin.

FSH	Kvinnor: Follikelfas: 3,0-8,1 IE/L Ovulationsfas: 2,6-17 IE/L Lutealfas: 1,4-5,5 IE/L Postmenopaus: 27-133 IE/L Män: 1,0- 12 IE/L
LH	Kvinnor: Follikelfas: 1,80-12 IE/L Ovulationsfas: 7,6-89 IE/L Lutealfas: 0,6-14 IE/L Postmenopaus: 5,2-62 IE/L Män: 0,6 -12,1 IE/L
S-HCG + HCGBeta	Icke gravida: < 5 IE/L
Prolaktin	Män: 58-419 mIE/L Kvinnor: 63-561 mIE/L
Prolaktin, monomert	Män: 32-309 mIE/L Kvinnor: 39-422 mIE/L
PTH	1,6-7,2 pmol/L
Kortisol	Morgontimmar, före kl 10.00: 101 - 536 nmol/L Eftermiddagstimmar, efter kl 17.00: 79 - 478 nmol/L Oförändrat: P-Kortisol (morgonvärde) > 350 nmol/L hos fysiskt ostressad patient innebär låg sannolikhet för ACTH/kortisolbrist
B2-mikroglobulin	1,0-2.6 mg/L

RAKA RÖR

INFORMATIONSBLAD FRÅN LABORATORIEMEDICIN

Nr 88, mars 2018

Raka Rör samling

Gällande provtagning vid klin. kem. lab. Sunderbyn

Vid kemlab i Sunderbyn utförs endast provtagning av Kryo, Elfores och Klin kemlab-prover som måste tas i obruten värmekedja. Viktigt är att patienten/mottagningen måste kontakta kemlab för tidsbokning av denna provtagning som utförs måndag-torsdag. Övriga prover och prover som ska tas inför exempelvis ett läkarbesök måste bokas och tas på hälsocentral eller på den behandlande mottagningen/enheten.

KLINISK MIKROBIOLOGI

-Minna Ygge-

Påminnelse om viktig förändring för gravidscreeningsprover och biobank

Prover för infektionsscreeningen av gravida (hiv, hepatit B och syfilis). sparas i biobank i 5 år för att möjliggöra utredning om skador hos ett barn beror på en infektion hos mor och/eller foster under graviditeten.

Från och med 1 februari 2018 gäller: VAS-koden **Gravsc** ska användas för att provet ska frysas i biobanken. Det räcker alltså inte att skriva gravid på remissinformationen som tidigare.

Anledningen till förändrade rutinen är att dessa prover kommer att registreras in och analyseras via den nya automationsbanan som införts för serumprover. När ni använder koden **Gravsc** så vet systemet om att provet ska frysas i biobanken. Om ni beställer proverna separat så kommer provet inte att frysas in.

LABORATORIEMEDICIN

-Helena Abrahamsson-

- S-TSH,S-FT4 och S-FT3. Beställs på en egen remiss med ett eget rör. För att underlätta hanteringen av provrören då dessa inte ännu är flyttade till de nya instrumenten.
- Provrörsetiketten- Placeras med siffrorna mot korken högt upp på rören. Vi har ny automation som ska läsa etiketterna och då får de inte sitta för långt ner på provrören.
- Se över era etikettskrivare! Vi upplever att det är många av era provrörsetiketter som tappat färgen. Är inte era provrörsetiketter okej se över skrivaren så att den fungerar optimalt. En dålig provrörsetikett kan medföra förlängd svarstid då de resulterar i omkörningar på grund av att instrumenten inte kan läsa streckkoden.

GÄLLIVARE SJUKHUS

-Tatiana Isaksson-

Från Gällivare lab vill vi bara påminna att vi analyserar S-Tobramycin och S-Vancomycin och ber alla avdelningar rikta dessa analyser mot oss i VAS systemet.

PNA

*-Britt-Marie Huuva Gustavsson-
-Liliann Andersson-*

Information från BD

Citratrören får nu förlängd hållbarhet från 9 månader till 12 månader. Inget i själva röret och tillsatsen har förändrats utan det är det yttre plasten som ändras. [Information finns här](#) eller på PNA portalen.

Nytt utseende på förpackningen för HbA1c, som analyseras på DCA Vantage

För mer information kan ni följa länken [nytt utseende HbA1c](#), informationen finns också på PNA-portalen.

*Glad Påsk
önskar vi på
Laboratorie-
Medicin.*

2(2)